Татарстан Республикасы Питрәч
муниципаль Район Советының бишенче утырышы

Татарстан Республикасы
Питрәч муниципаль Район Совет
КАРАРЫ

29 декабрь, 2005 ел № 29

Татарстан Республикасы Питрәч муниципаль Район Советы Регламентын раслау турында

«Россия Федерациясендә җирле үзидарәне оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 6 октябрендәге 131-ФЗ номерлы Федераль закон, «Татарстан Республикасында җирле үзидарә турында» 2004 елның 28 июлендәге 45-ТРЗ номерлы Татарстан Республикасы Законы нигезендә Татарстан Республикасы Питрәч муниципаль Районы Советы карар кабул итте:

1. Татарстан Республикасы Питрәч муниципаль Районы Советы регламентын кушымта нигезендә расларга.

Питрәч муниципаль Районы Бүлек –
Питрәч муниципаль Районы Советы Рәисе Ш. Г. Насыйбуллин

ТАТАРСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ ПИТРӘЧ МУНИЦИПАЛЬ РАЙОН СОВЕТЫ РЕГЛАМЕНТЫ

Татарстан Республикасы Питрәч
муниципаль Районы Советы
утырышы карары белән расланды
29 декабрь, 2005 ел, № 29

Бүлек 1. Гомуми нигезләмәләр

Әлеге Регламент федераль законнар, Татарстан Республикасы законнары һәм муниципаль Район Уставы (алга таба шулай ук – Район Уставы) нигезендә Питрәч муниципаль Районы Советы (алга таба – Район Советы) эшчәнлеге тәртибен билгели.

1 Статья

1. Питрәч муниципаль Районы Советы юридик зат булып тора.

2. Район Советының гамәлдәге кануннар нигезендә Район гербы сурәтләнгән һәм үз исеме язылган мөһере, штамплары, бланклары, банк учреждениеләрендә исәп-хисап һәм башка счетлары бар.

2 Статья

Район Советы эшчәнлеге коллектив, ирекле һәм эшлекле фикер алышу һәм мәсьәләләрне хәл итү, хәбәрдарлык, Законлылык, Район Советы һәм Питрәч муниципаль Районы Башкарма комитеты (алга таба – Район Башкарма комитеты) компетенцияләрен аеру, Питрәч муниципаль Районы халкы алдында җаваплылык һәм хисаплылык нигезендә гамәлгә ашырыла.

Район Советы эшчәнлеге Район Советы тарафыннан календарь елга расланган план нигезендә гамәлгә ашырыла.

Район Советының эш планы проекты Президиум тарафыннан Район Советы комиссияләре, Район Советы депутатлары, Район Башкарма комитеты тәкъдимнәрен исәпкә алып эшләнә.

Район Советының эш планы Совет утырышында расланганнан соң ун көн эчендә кызыксынган вазыйфаи затларга һәм оешмаларга җиткерелә.

3 Статья

1. Район Советы эшенең төп формасы-аның утырышлары.

2. Район Советы утырышлары ачык һәм ачыктан-ачык уздырыла.

3. Район Советы ябык утырыш үткәрү турында карар кабул итәргә мөмкин. Мондый утырышның кирәклеге турында фикер алышулар ачылырга мөмкин.

4 Статья

Мәсьәләләрне алдан карау һәм Район Советы утырышларында карауга әзерләү һәм утырышлар арасында депутатлар эшен оештыру өчен Район Советы даими комиссияләр (алга таба-комиссияләр) төзи.

5 Статья

Район Советы, аның комиссияләре, Район Советы депутатлары, муниципаль Район башлыгы-Район Советы Рәисе (алга таба шулай ук - Район башлыгы) һәм аның урынбасары эшчәнлеген хокукый, оештыру, документаль, мәгълүмати, матди – техник тәэмин итүне Район Советы аппараты турындагы нигезләмәгә ярашлы рәвештә Район Советы Аппараты гамәлгә ашыра.

Бүлек 2. Район Советы депутаты

6 Статья

1.Район Советы депутаты эшчәнлеге булып:

1) Район Советы утырышларында катнашу;

2) Район Советы комиссиясе эшендә катнашу;

3) федераль дәүләт хакимияте органнарының, Татарстан Республикасы дәүләт хакимияте органнарының, җирле үзидарә органнарының вазыйфаи затларына, барлык оештыру-хокукый

рәвештәге оешмалар җитәкчеләренә, муниципаль Район карамагындагы мәсьәләләр буенча иҗтимагый берләшмәләргә мөрәҗәгать итү;

4) норматив хокукый акт проектын кертү;

5) депутат гарызнамәсе кертү;

6) Район Советы тарафыннан кабул ителә торган муниципаль хокукый актлар проектларын эшләүдә катнашу;

7) Район Советы тарафыннан Татарстан Республикасы Дәүләт Советына закон чыгару инициативасы тәртибендә кертелә торган Татарстан Республикасы законнары проектларын әзерләүдә катнашу;

8) Район халкы белән очрашулар, аларның мөрәҗәгатьләре белән эшләү, үзе вәкил булган җирлек халкына үз эшчәнлеге һәм Районның җирле үзидарә органнары эшчәнлеге турында мәгълүмат җиткерү;

9) җирле референдумнарны, гавами тыңлауларны, җыелышларны, конференцияләрне һәм гражданнардан сорашып белешүләрне оештыруда һәм уздыруда катнашу;

10) территориаль иҗтимагый үзидарә оештыруда катнашу.

2. Район Советы депутаты үз эшчәнлеген федераль законнарда, Татарстан Республикасы законнарында һәм Район Уставында каралган башка рәвешләрдә дә башкара ала.

7 Статья

1. Район Советы депутаты Район Советы һәм ул әгъза булып торган комиссияләр караган барлык мәсьәләләр буенча хәлиткеч тавыш хокукына ия.

2. Депутат Район Советының һәм Район Советы комиссиясенең барлык утырышларында катнашырга тиеш.

3. Район Советы яки Комиссия утырышларында катнаша алмаганда, депутат бу хакта алдан ук Район Советының вазыйфаи затына яки Комиссия рәисенә хәбәр итә.

4. Депутатның:

1) комиссиядә һәм Район Советында тиешле вазыйфаларга сайларга һәм сайланырга;

2) Район Советы каравы өчен мәсьәләләр тәкъдим итәргә;

3) Район Советы тарафыннан төзелә торган органнарны һәм Район Советы тарафыннан сайлана торган (билгеләп куела торган, килештерелә торган) вазыйфаи затларның кандидатураларын төзү мәсьәләләре буенча фикер әйтергә;

4) хокук чыгару инициативасын гамәлгә ашыру тәртибендә Район Советының хокукый актлары проектларын кертергә;

5) көн тәртибе, тикшерелә торган мәсьәләләрне карау тәртибе һәм асылы буенча тәкъдимнәр һәм искәрмәләр, Район Советы карарлары проектларына төзәтмәләр кертергә;

6) Район Советы утырышында чираттан тыш хисапны яисә Район Советы карамагындагы теләсә кайсы органның яисә вазыйфаи затның мәгълүматын тыңлау турында тәкъдимнәр кертергә;

7) әлеге Регламентта билгеләнгән тәртиптә фикер алышуларда катнашырга;

8) үз тәкъдимнәреңне нигезләп һәм тавыш бирү мотивлары буенча чыгыш ясарга, белешмәләр бирергә;

9) Район Советы утырышларында гражданнарның, аның фикеренчә, иҗтимагый әһәмияткә ия мөрәҗәгатьләрен игълан итәргә.

10) Район Советы тарафыннан төзелә торган органнарның персональ составы һәм Район Советы тарафыннан сайлана торган (билгеләп куела торган, килештерелә торган) вазыйфаи затларның кандидатуралары буенча фикер әйтергә;

11) Район Советы утырышларының беркетмәләре белән танышырга.

5. Депутатның Район Советы утырышында әйткән тәкъдимнәре һәм кисәтүләре Район Советы Карары проектын эшләп бетергәндә Район Советының тиешле комиссиясе тарафыннан карала һәм тикшерелә.

8 Статья

Район Советы депутаты законнар, муниципаль Район Уставы һәм шушы регламент белән

бирелгән башка хокуклардан файдалана.

9 Статья

Район Советы депутаты Район кешеләреннән кергән мөрәҗәгатьләрне, гаризаларны һәм шикаятьләрне карый, үз вәкаләтләре чикләрендә алардагы мәсьәләләрне дөрес, вакытында хәл итәргә булыша, гражданнарны кабул итә, җәмәгатьчелек фикерен өйрәнә, тиешле җирле үзидарә органнарына, кирәк булганда дәүләт һәм җәмәгать органнарына тәкъдимнәр кертә.

10 Статья

Район Советы депутатына, үзе вәкил булып торган җирлектә үз вәкаләтләрен гамәлгә ашыру өчен, Район башлыгы әлеге җирлектә яшәүчеләр белән очрашулар оештыруда булышлык күрсәтә.

11 Статья

Район Советы депутаты үзе вәкил булган җирлектә яшәүчеләргә алар белән очрашу вакытындагы эшчәнлеге турында, шулай ук массакүләм мәгълүмат чаралары аша хәбәр итә.

Бүлек 3. Глава Района. Заместитель Главы Района

12 Статья

Район Советы эшчәнлеген оештыру мәсьәләләре буенча Район башлыгы:

1) Район Советы эшен оештыра, Район Советы утырышларын чакыра һәм аларда рәислек итә;

2) федераль дәүләт хакимияте органнары, Татарстан Республикасы дәүләт хакимияте органнары, җирле үзидарә органнары, гражданнар һәм оешмалар белән мөнәсәбәтләрдә Район Советын тәкъдим итә;

3) Район Советы депутатларына үз вәкаләтләрен гамәлгә ашыруда ярдәм күрсәтә;

4) Район Советы комиссияләренә йөкләмәләр бирә;

5) Район Советы эшендә хәбәрдарлыкны тәэмин итә;

6) Район Советы Аппараты структурасын Район Советына раслау өчен тәкъдим итә;

7) Район Советы аппараты эшенә җитәкчелек итә;

8) Район Советында гражданнарны кабул итә, аларның мөрәҗәгатьләрен, гаризаларын һәм шикаятьләрен карый;

9) Район Советы исеменнән судка җибәрелә торган документларга (шул исәптән дәгъва гаризаларына, ышанычнамәләргә һәм башка документларга) кул куя;

10) федераль законнарда, Татарстан Республикасы законнарында, Район Уставында һәм шушы регламентта каралган башка вәкаләтләрне гамәлгә ашыра.

13 Статья

1. Район башлыгы яңа сайланган Район Советының беренче утырышында Район Советы депутатлары арасыннан яшерен тавыш бирү юлы белән Район Советы вәкаләтләре чорына сайлана.

2. Район башлыгын сайлау Район Советы депутатлары тарафыннан күрсәтелә торган кандидатлар арасыннан, шул исәптән Район составына керүче җирлекләрнең вәкиллекле органнары, Район халкы, иҗтимагый берләшмәләр, Татарстан Республикасы Президенты тәкъдимнәре нигезендә гамәлгә ашырыла.

3. Район башлыгы вазифасына сайлану өчен тәкъдим ителгән Депутат үз-үзен кире кагу турында белдерергә хокуклы.

14 Статья

1. Район башлыгы вазыйфасына сайлану өчен тәкъдим ителгән Барлык кандидатуралар буенча, үз-үзләрен читкә кую турында белдерүчеләрдән тыш, фикер алышу үткәрелә. Фикер алышу барышында кандидатлар алдагы эшчәнлек программасы белән чыгыш ясыйлар һәм

депутатларның сорауларына җавап бирәләр. Һәр депутат үзе тәкъдим иткән программа турында үз фикерен әйтергә, күрсәтелгән кандидатура өчен яки аңа каршы агитация ясарга хокуклы.

2. Район башлыгы вазыйфасына сайлану өчен тәкъдим ителгән кандидатуралар турында фикер алышканнан соң, үз-үзләрен кире кайтару турында белдерүчеләрдән башка барлык кандидатлар да яшерен тавыш бирү бюллетененә кертелә. Һәр депутат бер генә кандидат өчен тавыш бирә ала.

3. Әгәр Район Советы депутатларының билгеләнгән санынннан яртысыннан артыграгы аны сайлау өчен тавыш бирсә, Район Советы депутаты Район башлыгы итеп сайланган дип санала.

(14 статьяның 3 пункты Татарстан Республикасы Питрәч муниципаль Районы Советының 2009 елның 4 декабрендәге 44 номерлы карары редакциясендә)

4. Район башлыгы вазыйфасына кандидатларның берсе дә депутатларның сайлану өчен кирәкле тавышларын җыймаса, кандидатларны кабат күрсәтү үткәрелә. Бу чакта элек күрсәтелгән кандидатларны күрсәтү рөхсәт ителә.

5. Әгәр Район башлыгы вазыйфасына икедән артык кандидат күрсәтелгән булса һәм аларның берсе дә депутатларның сайлану өчен таләп ителә торган тавышларын җыймаган булса, утырышта катнашучы депутатлар санынннан күпчелек тавыш белән кабул ителгән Район Советы карары буенча иң күп тавыш җыйган ике кандидатура буенча тавыш бирүнең икенче туры үткәрелә. Әгәр тавыш бирүнең икенче турында Район башлыгы сайланмаса, Район башлыгы вазыйфасына кандидатлар күрсәтү процедурасы кабатлана.

15 Статья

1. Район башлыгы урынбасары Район Советы депутатлары арасыннан Район башлыгы тәкъдиме белән сайлана.

2. Район Советы депутаты, әгәр аны сайлау өчен билгеләнгән санның яртысыннан артыгы тавыш биргән булса, Район башлыгы урынбасары вазыйфасына сайланган дип санала.

(15 статьяның 2 пункты Татарстан Республикасы Питрәч муниципаль Районы Советының 2009 елның 4 декабрендәге 44 номерлы карары редакциясендә)

3. Район башлыгы урынбасары вазыйфаларын Район Советы Регламентында билгеләнгән вазыйфалар бүленеше нигезендә башкара, Район Башлыгы йөкләмәләрен үти, ә ул вакытлыча булмаганда (авыру яки ялга китү сәбәпле) яисә үз вазыйфаларын үтәү мөмкинлеге булмаганда йә вәкаләтләре вакытыннан алда туктатылганда Район Башлыгы вазыйфаларын башкара.

(15 статьяның 3 пункты Татарстан Республикасы Питрәч муниципаль Районы Советының 2009 елның 4 декабрендәге 44 номерлы карары редакциясендә)

4. Район Башлыгы Урынбасары:

1) Район Советы эшен оештыруны тәэмин итә;

2) Район Советы депутатларына үз вәкаләтләрен гамәлгә ашыруда ярдәм күрсәтә һәм аларны кирәкле мәгълүмат белән тәэмин итә;

3) Район Советы депутатларының уку, квалификациясен күтәрү мәсьәләләрен координацияли;

4) Район Советының контроль вәкаләтләрен гамәлгә ашыруны тәэмин итә;

5) Район Советы утырышларын, президиум утырышларын әзерләүгә һәм үткәрүгә, Район Советы утырышлары, Президиум һәм даими комиссияләр утырышлары материалларын бастырып чыгаруга, Район Советы утырышларында әйтелгән депутат гарызнамәләрен, Район Советы депутатларының тәкъдимнәрен һәм искәрмәләрен узуга һәм гамәлгә ашыруга гомуми җитәкчелек итә;

6) Район Советының даими һәм вакытлы комиссияләре эшчәнлеген җайга сала;

7) Район Советы эшендә хәбәрдарлыкны тәэмин итү һәм җәмәгатьчелек фикерен исәпкә алу буенча җитәкчелекне гамәлгә ашыра;

8) оештыру эшчәнлеге мәсьәләләрендә Район җирле үзидарәсенең вәкиллекле органнары белән тиешле хезмәттәшлекне тәэмин итә;

9) гражданнарны кабул итә.

5. Район башлыгы урынбасарының вәкаләтләре муниципаль Район Уставында каралган

нигезләрдә һәм тәртиптә вакытыннан алда туктатылырга мөмкин.

6. Район башлыгы урынбасары шулай ук Район Советы карары нигезендә яисә Район Советы депутатларының билгеләнгән санынннан кимендә өчтән бере булган депутатлар төркеме таләбе буенча вазифасыннан чакыртып алынырга мөмкин. Район Башлыгы урынбасарын чакыртып алу турындагы карар Район Советы депутатларының билгеләнгән санынннан күпчелек тавыш белән кабул ителә.

(15 статьяның 6 пункты Татарстан Республикасы Питрәч муниципаль Районы Советының 2009 елның 4 декабрендәге 44 номерлы карары редакциясендә)

Бүлек 4. Район Советының даими комиссияләре. Район Советы Президиумы.

16 Статья

1. Район Советы депутатлар арасыннан Район Советы карамагындагы мәсьәләләрне алдан карау һәм әзерләү өчен үз вәкаләтләре чорына даими комиссияләр (алга таба-комиссияләр) төзи.

2. Район Советының үз компетенциясенә кертелгән мәсьәләләр буенча комиссиясе:

1) Район Советы карары проекты буенча бәяләмә әзерли;

2) Районны, Район бюджетын үстерү планнары һәм программалары проектларын эшләүдә катнаша, алар буенча үз кисәтүләрен һәм тәкъдимнәрен кертә;

3) Район Советы, Район башлыгы кушуы буенча яисә үз инициативасы белән комиссия эшчәнлеге өлкәсенә кагылышлы мәсьәләләрне әзерли, алар буенча Район Советының хокукый актлары проектларын әзерли;

4) үз компетенциясе чикләрендә Район Советының хокукый актлары үтәлешен тикшереп тора, әлеге мәсьәләләр буенча җирле үзидарәнең тиешле органнарының һәм вазыйфаи затларының докладларын һәм хисапларын тыңлый;

5) Район Советы утырышында карау өчен документлар проектларын әзерли;

6) Район Советына яисә Район башлыгына җирле әһәмияттәге аеруча мөһим мәсьәләләрне халык фикер алышуына чыгару яисә гавами тыңлаулар билгеләү турында тәкъдимнәр белән мөрәҗәгать итә;

7) шушы регламентта каралган тәртиптә Район Советының чираттан тыш утырышын чакыру турында тәкъдимнәр кертә;

8) Район Уставында һәм шушы регламентта каралган башка вәкаләтләрне гамәлгә ашыра.

17 Статья

1. Район Советының даими комиссияләренең саны һәм аларның исемнәре, Район Советы депутатларының тәкъдимнәрен исәпкә алып, Район Советының беренче утырышларының берсендә билгеләнә .

2. Район Советы комиссияләре Район Советы депутатлары тарафыннан комиссия рәисе һәм әгъзалары составында сайлана.

3. Район Советы комиссияләрен сайлаганда тавыш бирү тулаем состав буенча үткәрелә.

4. Район Советы комиссияләре рәисләре, кагыйдә буларак, альтернатив нигездә сайлана. Комиссия рәисе вазыйфасына кандидатуралар алдан аның утырышында каралырга тиеш.

5. Район Советы комиссиясе комиссия әгъзалары арасыннан комиссия рәисе урынбасарын сайлый, аның кандидатурасын комиссия рәисе фикер алышу өчен кертә.

6. Район Советы депутаты Район Советының икедән артык булмаган комиссия әгъзасы була ала.

7. Район Советы комиссиясе рәисе Район Советы утырышында Район Советы депутатларының билгеләнгән санынннан күпчелек тавыш белән сайлана.

8. Район Советы комиссиясе рәисе:

1) комиссия эшчәнлеген оештыра;

2) комиссия утырышының көн тәртибен һәм чакырылган затлар исемлеген төзи;

3) комиссия утырышларын алып бара;

4) Район Советының башка комиссияләре, Район башлыгы, Район территориясендә

урнашкан предприятиеләр, учреждениеләр һәм оешмалар, массакүләм мәгълүмат чаралары белән үзара мөнәсәбәтләрдә Комиссия вәкиле булып тора;

5) комиссия карарларына имза сала;

6) шушы регламентта каралган бүтән вәкаләтләрне гамәлгә ашыра.

Комиссия әгъзалары итеп Район башлыгы, Район башлыгы урынбасары сайлана алмый.

18 Статья

1. Әгәр анда Комиссия составының кимендә өчтән икесе катнашса, Район Советы комиссиясе утырышы тулы хокуклы.

2. Район Советы комиссиясе карары комиссия әгъзаларының билгеләнгән санынан күпчелек тавыш белән кабул ителә.

3. Район Советының берничә комиссиясенең уртак утырышларын уздырганда карар һәр комиссия әгъзаларының билгеләнгән санынан күпчелек тавыш белән кабул ителә.

19 Статья

Район Советы комиссияләре үз эшләренә җирле үзидарә органнары, шул исәптән Район Башкарма комитетының структур бүлекчәләре, дәүләт органнары, иҗтимагый оешмалар вәкилләрен, экспертларны, белгечләрне җәлеп итәргә хокуклы.

20 Статья

Район Советы комиссиясе утырышында киңәш бирү тавышы хокукына ия Район Советы составына кермәгән депутатлар катнаша ала.

21 Статья

1. Район Советы Президиумы Район Советы эшен оештыруны тәэмин итә. Президиум Район Советына хисап тота.

2. Район Советы Президиумы составына Район башлыгы, Район башлыгы урынбасары, Район Советының даими комиссияләре рәисләре керә.

3. Президиумны Район башлыгы җитәкли.

4. Район Советы Президиумы Утырышлары, Президиумның билгеләнгән Сан составының кимендә өчтән икесе булганда, кирәк булган саен чакырыла һәм Тулы хокуклы була. Президиум утырышларын Район башлыгы чакыра һәм алып бара, ә ул булмаганда яки Аның кушуы буенча – Район башлыгы урынбасары.

5. Район Советы Президиумы карарларны Район Советы Президиумының билгеләнгән Сан составыннан күпчелек тавыш белән кабул итә.

6. Президиум утырышларында киңәш бирү хокукы белән Район Советы депутатлары, Район Башкарма комитеты җитәкчесе, аның урынбасарлары, Районның башка җирле үзидарә органнары рәисләре катнашырга хокуклы.

7. Район Советы Президиумы Утырышлары беркетмәләрдә карала.

22 Статья

Район Советы Президиумы:

1) Совет утырышларын әзерләүне оештыра;

2) Район Советы тарафыннан төзелә торган даими комиссияләрнең эшчәнлеген координацияли;

3) Район Советы депутатларына үз вәкаләтләрен гамәлгә ашыруда ярдәм күрсәтә һәм аларны кирәкле мәгълүмат белән тәэмин итә;

4) Район Советы эшендә җәмәгатьчелек фикерен исәпкә алуны һәм хәбәрдарлыкны тәэмин итү чараларын күрә;

5) сайлаулар, җирле референдумнар үткәрүне оештыру мәсьәләләрен һәм Район халкы тарафыннан җирле үзидарәне турыдан-туры гамәлгә ашыруның башка рәвешләрен законнар

нигезендә карый;

5) Район Советын оештыруның башка мәсьәләләрен хәл итә.

23 Статья

1. Район Советы кирәк булганда вакытлы комиссияләр, эшче төркемнәр төзи ала.

2. Вакытлы комиссияләрнең, эшче төркемнәрнең бурычлары, вәкаләтләре, составы һәм эшчәнлек сроклары алар төзелгәндә Район Советы тарафыннан билгеләнә. Вакытлы комиссияләр, эшче төркемнәр Район Советы депутатларының билгеләнгән саныннан күпчелек тавыш белән депутатлар арасыннан төзелә.

24 Статья

1. Үз эшенең нәтиҗәләре буенча вакытлы комиссия, эшче төркем Район Советына ул булдырылган мәсьәләнең асылы буенча доклад тапшыра. Комиссиянең, эш төркеменең аерым фикере булган әгъзалары аны Район Советы утырышында игълан итәргә хокуклы. Вакытлы комиссия, эшче төркем доклады буенча Район Советы карар кабул итәргә мөмкин.

2. Вакытлы комиссия, эшче төркем үз өстенә йөкләнгән бурычларны үтәгәннән соң яисә Район Советы карары буенча вакытыннан алда эшчәнлеген туктата.

Бүлек 4.1. Депутат берләшмәләре

Район Советы карый торган мәсьәләләр буенча уртак эшчәнлек һәм бердәм позиция белдерү өчен Совет депутатлары партия, территориаль, һөнәри яисә башка принцип буенча Даими йә вакытлы депутат берләшмәләренә - фракцияләргә һәм төркемнәргә (алга таба депутат берләшмәләре) әлеге Регламентта билгеләнгән тәртиптә берләшергә хокуклы. Район Советы депутаты бер генә депутат берләшмәсендә торырга хокуклы.

Депутатлар берләшмәсе составында кимендә 3 Район Советы депутаты булырга мөмкин.

Фракцияләр һәм депутат төркемнәре тигез хокукларга ия.

Теркәлгәндә депутат берләшмәләренең берсенә дә кермәгән йә депутат берләшмәсеннән киткән Район Советы депутатлары алга таба депутат берләшмәсе ризалыгы белән аларның теләсә кайсысына керә алалар.

Депутат берләшмәләренең эчке эшчәнлеге алар тарафыннан мөстәкыйль рәвештә оештырыла.

Депутат берләшмәләре Район башлыгына үз карарлары турында кабул ителгән көннән алып өч көн эчендә хәбәр итә.

Депутат берләшмәсен теркәү өчен Район башлыгына түбәндәге документлар җибәрелә::

а) депутат берләшмәсен төзү турында депутат берләшмәсе җитәкчесенә язмача хәбәр итү;

б) депутат берләшмәсен төзү максатлары, рәсми исеме, исемлек составы турында, шулай ук депутат берләшмәсе исеменнән чыгыш ясарга һәм аны Район Советы һәм аның органнары утырышларында тәкъдим итәргә вәкаләтле затлар хакындагы карарны үз эченә алган депутат берләшмәсенең оештыру Собраниесе беркетмәсе;

в) Район Советы депутатларының депутат берләшмәсенә керү турында язма гаризалары.

Барлык теркәлгән депутат берләшмәләре Район Советының депутат берләшмәләре реестрына кертелергә тиеш.

Депутат берләшмәсен төзү максатлары турында мәгълүмат бирү өчен аның вәкиленә тиешле депутат берләшмәсе таләбе буенча сүз бирелә.

Әлеге статья нигезендә теркәлмәгән депутат берләшмәләре әлеге Регламентта билгеләнгән депутат берләшмәсе хокукларыннан файдаланмыйлар.

Депутат берләшмәләре:

а) Район башлыгын һәм Район Башлыгы урынбасарын сайлау өчен кандидатуралар турында алдан фикер алышырга;

б) Советта карала торган мәсьәләләр буенча фикер алышу үткәрергә

Төбәк;

в) башка фракцияләр, депутат төркемнәре белән консультацияләр һәм башка килештерү чаралары уздырырга;

г) Район Советы депутатлары арасында үз программаларын, тәкъдимнәрен, мөрәҗәгатьләрен һәм башка материалларын таратырга;

д) фикер алышына торган теләсә нинди мәсьәлә буенча Район Советы утырышында чыгыш ясарга;

е) вакытлы депутат комиссияләренә, эш төркемнәренә, шул исәптән килештерү төркемнәренә үз вәкилләрен кертергә;

ж) Район Советындагы теләсә кайсы постка сайлану өчен үз фракциясе, депутатлар төркеме арасыннан кандидатуралар тәкъдим итәргә;

з) законнар белән тыелмаган башка эшчәнлек алып барырга.

Уртак карарлар эшләү өчен төрле фракцияләр һәм депутат төркемнәре вәкилләре тарафыннан уртак консультацияләр, киңәшмәләр, утырышлар уздырылырга мөмкин.

Ел саен депутат берләшмәләрен яңадан теркәү гамәлгә ашырыла. Депутат берләшмәсен яңадан теркәү өчен депутат берләшмәләре җитәкчеләре Район башлыгы исеменә депутат берләшмәсенең саны һәм составы турында белешмәләр җибәрәләр.

Әгәр шушы регламент нигезендә теркәлгән депутат берләшмәсе әгъзалары саны Район Советының 3 депутатыннан кимрәк булса, мондый депутат берләшмәсе Район Советының депутат берләшмәләре реестрыннан төшереп калдырылырга тиеш, бу хакта Район башлыгы Район Советының якындагы утырышында депутатларга хәбәр итә

(4.1 бүлек Татарстан Республикасы Питрәч муниципаль Районы Советының 04.12.2009 ел, №44 карары белән кертелде)

Бүлек 5. Район Советының эш тәртибе

25 Статья

1. Яңа чакырылыш Район Советы беренче утырышка депутатларның билгеләнгән саныннан кимендә өчтән икесе сайланганнан соң җиде көннән дә соңга калмыйча җыела. Яңа төзелгән Район Советының беренче утырышын гамәлдәге Район башлыгы, ә ул булмаганда Район башлыгы урынбасары чакыра һәм әзерли.

2. Яңа төзелгән Район Советының беренче утырышын Район башлыгы сайланганчы Район Советының иң өлкән депутаты ача һәм алып бара.

26 Статья

1. Район Советының чираттагы утырышлары кварталга кимендә бер тапкыр үткәрелә һәм Район башлыгы тарафыннан чакырыла. Чираттан тыш утырышлар Район башлыгы тарафыннан үз инициативасы белән, даими комиссияләр яисә депутатлар төркеме инициативасы белән Район Советы депутатларының билгеләнгән саныннан кимендә өчтән бере тарафыннан чакырыла.

2. Район Советы утырышында сайланган депутатларның кимендә 50 проценты катнашса, ул тулы хокуклы.

(26 статьяның 2 пункты Татарстан Республикасы Питрәч муниципаль Районы Советының 2009 елның 4 декабрендәге 44 номерлы карары редакциясендә)

3. Район Советы утырышына Район Советына сайланган депутатларның 50 проценттан кимрәге генә килсә, Район башлыгы карары белән утырыш башка вакытка күчерелә, ләкин җиде көннән дә артыгракка түгел.

(26 статьяның 3 пункты Татарстан Республикасы Питрәч муниципаль Районы Советының 2009 елның 4 декабрендәге 44 номерлы карары редакциясендә)

4. Район Советы депутатларына һәм чакырылган затларга чираттагы утырышны үткәрү вакыты һәм урыны, Район Советы каравына кертелә торган мәсьәләләр турында биш көннән дә соңга калмыйча, ә чираттан тыш утырышны үткәрүгә бер көннән дә соңга калмыйча хәбәр ителә. Район Советы утырышын үткәрү урыны һәм вакыты турындагы хәбәр массакүләм мәгълүмат чараларында басылып чыгарга мөмкин.

27 Статья

1. Район Советы утырышлары утырышлар залында яисә җиһазландырылган залларда уздырыла, анда Россия Федерациясенең, Татарстан Республикасының һәм Районның рәсми символлары урнаштырыла, утырыш ачылганнан һәм ябылганнан соң (чираттан тыш) Татарстан Республикасы гимны башкарыла.

(27 статьяның 1 пункты Татарстан Республикасы Питрәч муниципаль Районы Советының 2009 елның 4 декабрендәге 44 номерлы карары редакциясендә)

2. Район Советының утырышлар залында Район Советы депутатлары, Район Башкарма комитеты вәкилләре, массакүләм мәгълүмат чаралары өчен махсус урыннар билгеләнә.

(27 статьяның 2 пункты Татарстан Республикасы Питрәч муниципаль Районы Советының 2009 елның 4 декабрендәге 44 номерлы карары редакциясендә)

3. Район Советы, массакүләм мәгълүмат чараларын тәкъдим итү буенча, Район Советында әлеге массакүләм мәгълүмат чараларын тәкъдим итүче журналистларны аккредитацияли.

4. Район Советы аккредитация узган журналистларны Район Советы эше турында мәгълүмат һәм материаллар белән тәэмин итә.

28 Статья

1. Район Советы утырышына килгән депутатларны теркәү Район Советы утырышы ачылуга бер сәгать кала башлана.

2. Депутатларны теркәүне Район Советы аппараты, ә Район Советы утырышы ачылганнан соң секретариат оештыра.

29 Статья

1. Район Советы утырышларын Район башлыгы алып бара, ул булмаса-Район башлыгы урынбасары. Әгәр Район башлыгы яисә аның урынбасары Район Советы утырышында булмаса, Район Советы утырышта вакытлыча рәислек итүче депутатны үз составыннан сайлый.

2. Район Советы утырышында рәислек итүче:

1) утырышларны ача һәм яба;

2) утырышка чакырылганнарның составы турында депутатларга хәбәр итә;

3) Район Советы утырышларын алып бара, шушы регламентның һәм утырыш эшенең расланган тәртибенең үтәлешен тәэмин итә;

4) утырышта кворум булу-булмавын тикшереп тора;

5) докладлар һәм чыгышлар өчен сүз бирә;

6) утырышта карала торган мәсьәләләр буенча Район Советы карарлары проектларын, депутатларның тәкъдимнәрен тавыш бирүгә куя, аларны тавыш бирүгә кую эзлеклелеген һәм тавыш бирү нәтиҗәләрен игълан итә;

7) депутатларның секретариаттан кергән гаризаларын, белешмәләрен, тәкъдимнәрен һәм искәрмәләрен игълан итә;

8) утырыш залында тәртип тәэмин итә;

9) карала торган мәсьәләләр буенча якларның хезмәттәшлегенә, позицияләренең якынаюына ярдәм итә;

10) фикер алышулар барышында, кирәк булганда тиешле аңлатмалар биреп, тикшерелә торган мәсьәлә буенча төрле фикерләрне ачыклауны тәэмин итә; фикер каршылыкларын бетерү һәм утырыш барышында барлыкка килә торган башка мәсьәләләрне хәл итү максатларында консультацияләр үткәрүне оештыра;

11) кирәк булганда депутатлар, комитетлар белән консультацияләр үткәрә, фикер каршылыкларын бетерү максатыннан вакытлы комиссияләрнең эшен оештыра;

12) Район Советы утырышында Район Советы секретариаты һәм Аппараты эшен оештыра.

3. Рәислек итүче, әгәр депутатлар әлеге Регламентта башка депутатлар өчен билгеләнгән вакыттан артык фикер алышына торган мәсьәләләрнең асылы буенча чыгыш ясарга, әгәр алар әлеге регламент таләпләренә каршы килмәсә, депутатларның чыгышларын бүлдерергә һәм шәрехләргә хокуклы түгел.

30 Статья

1. Район Советы утырышын уздыру вакытына ачык тавыш бирү юлы белән Район Советы депутатларының билгеләнгән санынннан күпчелек тавыш белән Район Советы депутатлары арасыннан сайланалар:

1) Район Советы утырышы секретариаты. Сан составы Район Советы тарафыннан билгеләнә;

2) кирәк булганда Район Советының Регламент төркеме җитәкчесе һәм әгъзалары;

2. Күрсәтелгән органнарның шәхси составы, Район Советы депутатларының фикерләрен һәм тәкъдимнәрен исәпкә алып, Район башлыгы тарафыннан кертелә.

3. Район Советы утырышы секретариаты:

1) утырыш беркетмәсен һәм кирәк булганда, Район Советы аппараты хезмәткәрләрен җәлеп итеп, стенограмманы алып баруны оештыра;

2) чыгыш ясаучыларны, гаризаларның секретариатка керү вакытын күрсәтеп, язып бара, утырышта рәислек итүчегә чыгыш ясау өчен язылучылар турында белешмәләр бирә;

3) депутатларның сорауларын, белешмәләрен, хәбәрләрен, гаризаларын, тәкъдимнәрен һәм башка материалларын терки, аларны утырышта рәислек итүчегә, редакция комиссиясенә, Район Советының башка органнарына җибәрә.;

4) тавыш бирү нәтиҗәләрен терки;

5) утырыш барышында барлыкка килгән мәсьәләләр буенча үз компетенциясе буенча аңлатмалар бирә һәм депутатларга хәбәр итә;

6) Район Советы утырышы беркетмәсен рәсмиләштерә һәм аны Район башлыгына имзалау өчен тапшыра.

7) Район Советы утырышларына Район Советы депутатлары эшчәнлеген тәэмин итү буенча башка функцияләрне башкара.

4. Район Советы карый торган мәсьәлә буенча депутатларның мөрәҗәгатьләрен һәм фикерләрен тулырак исәпкә алу, карар проектының ахыргы текстын эшләү өчен утырышта рәислек итүче яисә башка депутатлар тәкъдиме буенча редакция комиссиясе сайланырга мөмкин.

31 Статья

1. Район Советының чираттагы утырышының көн тәртибе һәм көн тәртибе, Район Советының эш планнарын һәм карарларын, шулай ук кергән тәкъдимнәрне исәпкә алып, Район башлыгы тарафыннан әзерләнә һәм Район Советы каравына тапшырыла. Сорауларны чираттагы утырышның көн тәртибенә кертү инициативасы Район башлыгына, Район Советы депутатларына, аның комиссияләренә, Район Башкарма комитеты җитәкчесенә, хокук иҗат итү инициативасының башка субъектларына бирелә.

2. Район Советының чираттан тыш утырышларының көн тәртибен аларны үткәрү инициаторлары тәкъдим итә. Чираттан тыш утырыш үткәрү инициаторлары үзләре тәкъдим иткән мәсьәләне ашыгыч рәвештә карау зарурлыгын нигезләүне, шулай ук шушы регламент нигезендә Район Советы утырышында карау өчен документларны язма рәвештә тапшырырга тиеш.

3. Район Советы утырышының көн тәртибе һәм эш тәртибе рәислек итүче тәкъдиме буенча Район Советы тарафыннан тикшерелә һәм раслана.

4. Район Советы утырышының көн тәртибенә һәм эш тәртибенә кагылышлы тәкъдимнәр һәм искәрмәләр Район Советы депутатлары тарафыннан утырыш Секретариатына язма рәвештә тапшырыла йә алар чыгышларында бәян ителә. Язма рәвештә кергән тәкъдимнәр, алар керү тәртибендә, утырышта рәислек итүче тарафыннан игълан ителә.

5. Көн тәртибендәге мәсьәләләрне карау тәртибе, чираттагы мәсьәләне карауга күчү яисә алдагы, әмма хәл ителмәгән мәсьәләләрнең берсенә кире кайту утырышта катнашучы депутатлар санынннан күпчелек тавыш белән яисә депутатлар каршы килмәгәндә рәислек итүчеләр тарафыннан тавыш бирмичә гамәлгә ашырыла.

6. Район Советы Район Советы утырышында расланган көн тәртибендәге барлык мәсьәләләрне карарга яки каралмаган мәсьәләләрне киләсе утырышка күчерү турында Карар кабул

итәргә тиеш. Көчерелгән Мәсьәләләр, Әгәр Район Советы тарафыннан башка карар кабул ителмәсә, киләсе утырышның көн тәртибендә аларны карау вакыты буенча өстенлеккә ия.

32 Статья

1. Район Советы утырышына материаллар депутатларга, Район Башкарма комитеты җитәкчесенә, хокук иҗат итү инициативасының башка субъектларына танышу өчен утырышка кадәр 3 көннән дә соңга калмыйча тапшырыла.

2. Район бюджеты проектлары, Районны үстерү планнары һәм программалары, аларның үтәлеше турындагы хисаплар, муниципаль Район Уставына кертелгән үзгәрешләр һәм өстәмәләр буенча материаллар танышу өчен утырышка кадәр 10 көннән дә соңга калмыйча тапшырыла.

3. Утырышка кадәр 3 көн (10 көн) кала депутатларга тапшырылган Район Советының норматив хокукый актлары проектлары утырышта катнашучы депутатлар саныннан күпчелек тавыш белән кабул ителгән Район Советы карары буенча бу утырышта каралмый.

33 Статья

1. Район Советы утырышлары, кагыйдә буларак, сәгать 10 да үткәрелә. Район Советы утырышын чакыру турында Карар кабул иткәндә, Район башлыгы Район Советы утырышын башлауның башка вакытын билгеләргә мөмкин. Утырышны үткәрү вакытын озайту утырышта рәислек итүче тәкъдиме буенча Район Советы тарафыннан кабул ителә.

2. Утырышның көн тәртибе (тәнәфесләр вакыты һәм саны) утырыш башында рәислек итүче тәкъдиме буенча Район Советы тарафыннан раслана.

3. Утырышта докладлар өчен вакыт, кагыйдә буларак, 20 минут эчендә бирелә, өстәмә докладлар өчен – 10 минут, докладлар һәм карар проектлары буенча фикер алышуларда чыгыш ясау өчен – 7 минутка кадәр, фикер алышуларда кабат чыгыш ясау өчен – 3 минутка кадәр, утырышлар алып бару тәртибе, тавыш бирү мотивлары буенча чыгыш ясау өчен, сораулар, тәкъдимнәр, хәбәрләр һәм белешмәләр кертү өчен – 3 минутка кадәр.

4. Билгеләнгән вакыт узгач, рәислек итүче бу хакта чыгыш ясаучыны кисәтә, ә аннары аның чыгышын туктатырга хокуклы.

5. Депутатларның каршылыклары булмаганда, шунда булган депутатларның күпчелеге ризалыгы белән яисә тавыш бирмичә рәислек итүче доклад, өстәмә доклад яисә чыгыш ясау өчен вакытны озайтырга йә кыскартырга хокуклы.

6. Һәр утырыш азагында, әгәр гаризалар кергән булса, көн тәртибендәге мәсьәлә кысаларында белешмәләр, белдерүләр, мөрәҗәгатьләр, гаризалар өчен» төрлечә « 30 минутка кадәр вакыт бирелә. Бу хәбәрләр буенча фикер алышулар ачылмый.

34 Статья

1. Район Советы утырышының көн тәртибендәге докладтан һәм өстәмә докладтан соң депутатларга докладчыга һәм өстәмә докладчыга сораулар бирү мөмкинлеге бирелә. Сораулар язма рәвештә яки телдән бирелә.

2. Кирәк булганда Район Советы мәсьәләләрне туктату һәм Район Советы карары проекты яисә доклады буенча фикер алышуларга күчү турында Карар кабул итә.

3. Көн тәртибендәге барлык мәсьәләләр буенча («төрле» сораудан тыш), кагыйдә буларак, фикер алышулар ачыла.

4. Депутат көн тәртибендәге бер мәсьәлә буенча фикер алышуларда ике тапкырдан да артык чыгыш ясый алмый. Өстәмә чыгыш ясау хокукы Район Советы карары белән генә бирелергә мөмкин. Чыгыш ясау хокукын башка затка тапшыру рөхсәт ителми.

5. Фикер алышулар ачык тавыш бирү юлы белән утырышта катнашучы депутатлар саныннан күпчелек тавыш белән кабул ителә торган Район Советы карары белән туктатыла. Фикер алышуларны туктату турындагы мәсьәләне кую вакытында рәислек итүче депутатларга чыгыш ясау өчен язылучылар саны турында хәбәр итә һәм язылучыларның кайсысы чыгыш ясауны таләп итүен ачыклый. Әгәр депутат фикер алышулар туктатылу сәбәпле чыгыш ясау мөмкинлеге алмаса, ул үзенең чыгышының текстын Район Советы утырышы беркетмәсенә кушымта итеп,

секретариатка тапшыра ала.

6. Фикер алышулар туктатылганнан соң докладчы һәм өстәмә докладчы 5 минут эчендә йомгаклау чыгышына хокуклы.

35 Статья

1. Район Советы депутаты, утырышта катнашучы башка зат аңа рәислек итүчеләргә сүз бирелгәннән соң чыгыш ясый.

2. Чыгыш ясау өчен сүз гаризалар керү тәртибендә бирелә. Утырышны алып бару тәртибе буенча сүз рәислеккә кисәтүләрне белдерү өчен, шулай ук тавыш бирүгә куелган формулировкаларны төгәлләштерү өчен чираттан тыш бирелә. Рәислек итүче тавыш бирү мотивлары буенча чыгыш ясау, белешмә бирү, аңлатмалар бирү һәм башка процедура мәсьәләләре буенча да искәрмә ясарга мөмкин.

3. Район Советы тикшерелә торган мәсьәлә буенча чыгышлар чиратын үзгәртергә хокуклы.

4. Район башлыгы, Район башлыгы урынбасары, утырышта рәислек итүче башкарма комитет җитәкчесе алдан язылмыйча чираттан тыш чыгыш ясарга хокуклы.

36 Статья

1. Район Советы утырышында Район Советы депутаты сүз алган көн тәртибендәге мәсьәләнең асылы буенча чыгыш ясарга тиеш. Район Советы депутатларының чыгышларына комментарий бирергә, чыгыш ясаучыларга характеристика бирергә беркемнең дә хокукы юк.

2. Район Советы утырышында чыгыш ясаучы тупас һәм дөрес булмаган сүзләр әйтергә, законсыз һәм көч куллануга өндәргә тиеш түгел. Бу таләпләрне бозган очракта председательлек итүче мондый сүзләр, өндәүләр һәм гамәлләр ярамый дигән рәсми кисәтү ясый.

3. Кабат хокук бозудан соң рәислек итүче депутатның чыгышын бүлдерә. Күрсәтелгән депутат шулай ук утырышта катнашучы депутатлар саныннан күпчелек тавыш белән кабул ителә торган Район Советы карары белән утырыш барышында сүзеннән мәхрүм ителергә мөмкин.

4. Әгәр чыгыш ясаучы фикер алышына торган темадан читкә тайпылса, рәислек итүче аны фикер алышына торган мәсьәлә темасына таянырга чакырырга хокуклы.

37 Статья

Утырышта катнашучы һәм Район Советы депутаты булмаган зат, тәртипне тупас бозган очракта, рәислек итүче күрсәтмәсе буенча утырыш залыннан чыгарылырга мөмкин.

38 Статья

1. Район Советының һәр утырышында кирәк булганда да беркетмә, стенограмма алып барыла.

2. Утырыш беркетмәсендә күрсәтелә::

1) Район Советы утырышын үткәрү датасы, урыны һәм утырышның тәртип номеры;

2) Район Советы депутатларының билгеләнгән саны, утырышта катнашучы Район Советы депутатларының саны, аларның фамилияләре, исемнәре, аталарының исемнәре күрсәтелеп, ;

3) рәислек итүченең фамилиясе, исеме, атасының исеме, вазыйфасы;

4) Район Советы каравына чыгарыла торган һәр мәсьәлә буенча чыгыш ясаучыларның һәм докладчыларның фамилияләре, инициаллары, вазыйфалары һәм барлык чыгыш ясаучыларның көн тәртибе мәсьәләләре;

5) «хуплап», «каршы» яисә тыелып калган депутатларның санын, ә исемләп тавыш бирүне уздырганда – шулай ук депутатларның фамилияләрен һәм инициалларын күрсәтеп, тавыш бирү өчен барлык тәкъдимнәрнең формулировкалары һәм барлык тавыш бирүләрнең нәтиҗәләре.

3. Беркетмәгә карар проектлары һәм тиешле материаллар, чыгышларның текстлары яисә бәян ителешләре, утырыш барышында депутатлар һәм чыгыш ясаучылар тарафыннан секретариатка тапшырылган башка материаллар, Район Советы кабул иткән актларның тулы текстлары кушып бирелә.

4. Район Советы утырышы беркетмәсе Район Советы утырышы тәмамланганнан соң җиде

көн эчендә рәсмиләштерелә, секретариат әгъзалары тарафыннан имзалана һәм Район башлыгы тарафыннан имзалана. Район Советы утырышы стенограммасына секретариат әгъзалары кул куя.

5. Беркетмә ике нөсхәдә рәсмиләштерелә. Беренчесе билгеләнгән тәртиптә архивка тапшырыла. Беркетмәнең икенче нөсхәсе Район Советы аппаратында саклана һәм Район Советы депутатларына һәм аларның үтенече буенча Район халкына танышу өчен тапшырыла.

Бүлек 6. Тавыш бирү һәм карарлар кабул итү тәртибе

39 Статья

1. Район Советы карарлары, кагыйдә буларак, ачык тавыш бирү юлы белән кабул ителә.

2. Законнарда, муниципаль берәмлек уставында һәм шушы регламентта каралган очракларда, шулай ук Район Советы карары буенча яшерен тавыш бирү үткәрелә.

3. Район Советы карары буенча исемләп тавыш бирү үткәрелергә мөмкин. Исемләп тавыш бирү кадрлар мәсьәләсе буенча уздырыла алмый.

4. Депутат Тавыш бирү хокукын шәхсән үзе гамәлгә ашырырга тиеш. Тавыш бирү вакытында булмаган Депутат тавыш бирү өчен бирелгән вакытка кадәр һәм узгач, шул исәптән язма рәвештә дә, үз тавышын бирергә хокуклы түгел.

40 Статья

1. Ачык тавыш бирү уздырганда тавышларны секретариат саный.

2. Тавыш бирү башланыр алдыннан рәислек итүче тавыш бирүгә куела торган тәкъдимнәр саны турында хәбәр итә, аларның формулировкаларын һәм тавыш бирүгә куела торган эзлеклелеген төгәлләштерә, карар ничә тавыш белән кабул ителергә мөмкинлеген исенә төшерә

3. Бер яисә ике тәкъдим буенча тавыш биргәндә һәр депутат бер тапкыр үз тавышын бирергә хокуклы: «тәкъдим өчен» йә аңа каршы», шулай ук тавыш бирүдән тыелып калырга. Әгәр әлеге регламент буенча кирәкле депутатлар саны аның өчен тавыш бирсә, тәкъдим кабул ителгән дип санала.

4. Әгәр тавыш бирүгә бер мәсьәлә буенча икедән артык тәкъдим чыгарылса, һәр депутат һәр тәкъдимне «хуплый» йә «каршы» тавыш бирергә, шулай ук теләсә кайсы тәкъдим буенча тавыш бирүдән тыелып калырга хокуклы (рейтинг тавыш бирү). Иң күп тавыш җыйган ике җөмлә әлеге статьяның өченче өлешендә каралган тәртиптә кабат тавыш бирүгә чыгарыла. Әгәр бу очракта тәкъдимнәрнең берсе дә әлеге регламент буенча карар кабул итү өчен кирәкле тавышлар санын алмаса, рәислек итүче тәкъдиме буенча яңа карар проектын эшләү өчен депутат Килештерү комиссиясе төзелә.

5. Тавыш бирү тәмамланганнан соң утырышта рәислек итүче аның нәтиҗәләрен игълан итә. Тавыш бирү нәтиҗәләре Район Советы утырышы беркетмәсенә кертелә.

41 Статья

1. Яшерен тавыш бирүне уздыру һәм аның нәтиҗәләрен ачыклау өчен Район Советы депутатлар арасыннан хисап комиссиясен сайлый. Хисап комиссиясенә кандидатуралары сайланучы органнар составына яисә сайланулы вазыйфаларга күрсәтелгән депутатлар керә алмый.

2. Хисап комиссиясе үз составыннан комиссия рәисен һәм секретарен сайлый, бу хакта беркетмә төзелә.

3. Комиссия карарлары аның әгъзаларының күпчелек тавышлары белән кабул ителә һәм комиссия рәисе һәм секретаре имзалый торган беркетмәләр белән рәсмиләштерелә.

4. Тавыш бирү бюллетеньнәре хисап комиссиясе тарафыннан билгеләнгән рәвештә һәм билгеле бер күләмдә тикшереп әзерләнә. Бюллетеньнәрдә тавыш бирү өчен кирәкле мәгълүмат булырга тиеш. Карар проектлары буенча яисә сайланулы вазыйфага бердәнбер кандидатура булганда тавыш бирү бюллетеньнәрендә «хуплыйм» һәм «каршы»сүзләре булырга тиеш.

5. Тавыш бирү вакыты һәм урыны, аны үткәрү тәртибе хисап комиссиясе тарафыннан шушы регламент нигезендә билгеләнә һәм комиссия рәисе тарафыннан игълан ителә.

6. Тавыш бирүне уздыру өчен комиссия утырышта катнашучы һәр депутатка тавыш бирү

өчен бер бюллетень бирә.

7. Бюллетеньне тутыру бюллетеньдә депутат каршы тавыш биргән кандидатның фамилиясен, ә карар проекты (карар варианты) буенча йә бер кандидатура белән бюллетеньдә тәкъдим ителә торган карарлар вариантлары яисә кандидатның фамилиясе янында «хуплыйм» йә «каршы» сүзләрен сызып ташлау юлы белән башкарыла. «Хуплыйм», «каршы» сүзләрен йә барлык кандидатларның фамилияләрен сызып ташлау, шулай ук бюллетень тутырмау тавыш бирүдән тыелып калу дип санала.

8. Тавыш бирү бюллетене тавыш бирү кабинасында тутырыла һәм мөһерләнгән тавыш бирү урнасына салына.

9. Хисап комиссиясе тавыш бирү тәмамланганнан соң урнаны ача, дөрес һәм гамәлгә яраксыз бюллетеньнәрнең санын билгели һәм тәкъдимне хуплап яисә аңа каршы бирелгән тавышларны саный. Тавышларны санаганда Район Советы депутатлары да катнашырга мөмкин.

10. Билгеләнмәгән рәвештәге бюллетеньнәр, ә вазыйфаи зат сайланганда – бер вазыйфага ике яисә аннан күбрәк кандидатның фамилияләре калган бюллетеньнәр гамәлгә яраксыз дип санала.

11. Яшерен тавыш бирү нәтиҗәләре турында хисап комиссиясе беркетмә төзи, ул хисап комиссиясенең барлык әгъзалары тарафыннан имзалана һәм Район Советы утырышында укыла. Хисап комиссиясе докладына буенча Район Советы ачык тавыш бирү юлы белән яшерен тавыш бирү нәтиҗәләрен раслау турында Карар кабул итә.

42 Статья

1. Исемләп тавыш бирү Район Советы депутатларының билгеләнгән саныннан кимендә өчтән бере таләбе буенча уздырыла.

2. Исемләп тавыш бирүне уздыру һәм аның нәтиҗәләрен билгеләү өчен Район Советы депутатлар арасыннан хисап комиссиясен сайлый.

3. Район Советы утырышында яшерен һәм исемле тавыш бирү уздырылган очракта, Район Советы аларны оештыруны хисап комиссиясенең бер составына тапшырырга мөмкин.

4. Исемләп тавыш бирү нәтиҗәләре беркетмәгә кертү өчен секретариатка тапшырыла һәм Район Советы утырышында игълан ителә, шулай ук массакүләм мәгълүмат чараларында бастырып чыгарыла.

43 Статья

Бер үк мәсьәлә буенча кабат тавыш бирү Район Советының шундый ук күпчелек тавыш белән кабул ителгән һәм бу мәсьәлә буенча карар кабул итү өчен кирәкле карары буенча рөхсәт ителә. Моның өчен тавышларны санаганда хаталар, мәсьәләне тавыш бирүгә куйганда аңлашылмаучанлык, шушы регламентны башкача бозу нигез булырга мөмкин.

44 Статья

1. Процедура мәсьәләләре буенча карарлар, әгәр шушы регламентта башкасы билгеләнмәгән булса, утырышта катнашучы Район Советы депутатлары саныннан күпчелек тавыш белән кабул ителә һәм утырыш беркетмәсендә чагылдырыла.

2. Процедуралы мәсьәләләргә сораулар керә:

1) утырышның көн тәртибе проектына үзгәрешләр һәм өстәмәләр кертү турында;

2) утырышның көн тәртибен раслау турында;

3) утырышның көн тәртибенә яңа мәсьәлә өстәү турында;

4) Район Советы утырышының секретариаты һәм башка органнары әгъзаларын сайлау турында

5) утырышны берничә этапта уздыру турында;

6) утырышның тәнәфесе, утырышны күчерү яисә ябу турында;

7) чыгыш ясау өчен өстәмә вакыт бирү турында;

8) утырышның көн тәртибе мәсьәләсе буенча фикер алышуларны күчерү яисә туктату турында;

9) утырышның көн тәртибендәге мәсьәләләргә күчү (кайту) турында;

10) мәсьәләне Район Советының тиешле яисә комиссиясе каравына тапшыру турында;

11) фикер алышусыз тавыш бирү турында;

12) хокукый актлар проектларына төзәтмәләр кабул итү яисә кире кагу турында;

13) ябык утырыш үткәрү турында;

14) утырышта рәислек итүче функцияләрен тапшыру турында;

15) Район Советы тарафыннан карала торган карарлар проектлары һәм башка мәсьәләләр буенча тиешле белешмәләр һәм бәяләмәләр бирү өчен утырышка затларны чакыру турында;

16) утырышта катнашучыларга бирелә торган мәгълүматны, белешмәләрне игътибарга алу турында;

17) тавыш бирүне уздыру ысулын үзгәртү турында;

18) өстәмә теркәлү үткәрү турында;

19) тавышларны яңадан санау турында;

20) Район Советы утырышын үткәрү вакытын озайту турында;

21) депутат (депутатлар)мөрәҗәгатендәге сорауларга җаваплар бирү өчен вазыйфаи затны утырышка чакыру турында;

22) үз эшчәнлеге турында Район Башкарма Комитетының чираттан тыш хисабын тапшыру хакында;

23) әлеге регламент нигезендә карарлары Район Советы депутатлары утырышында катнашкан депутатлар санынннан чагыштырмача күпчелек тавыш белән кабул ителә торган башка мәсьәләләр.

Глава 7. Район Советының хокукый актлары

45 Статья

1. Район Советы федераль законнарда, Татарстан Республикасы законнарында һәм Район уставында билгеләнгән үз компетенциясе чикләрендә норматив һәм башка хокукый актлар, шулай ук гаризалар, мөрәҗәгатьләр, декларацияләр кабул итә.

2. Район Советының норматив хокукый актлары, шулай ук норматив булмаган хокукый актлары карарлар рәвешендә кабул ителә.

3. Район Советының хокукый актлары көн тәртибенә кертелгән мәсьәлә кысаларында кабул ителә.

4. Район Советының хокукый актларына, шулай ук Район Советы кабул иткән гаризаларга, мөрәҗәгатьләргә, декларацияләргә Район башлыгы аларны кабул иткән көннән алып өч көн эчендә имза сала һәм Район уставында яисә законнарда билгеләнгән тәртиптә халыкка җиткерелә.

5. Район Советының хокукый актлары гомуми бүлек тарафыннан барлык кызыксынган затларга Район башлыгы имзалаган көннән алып җиде көн эчендә таратыла.

46 Статья

Процедура мәсьәләләре буенча Район Советы кабул иткән карарлар аерым акт белән рәсмиләштерелми. Күрсәтелгән карарлар Район Советы утырышы беркетмәсендә чагылдырыла һәм кирәк булганда беркетмәдән Район башлыгы имзалый торган өземтәләр белән рәсмиләштерелә.

Бүлек 8. Порядок принятия Советом Района нормативных правовых актов

47 Статья

1. Норматив хокукый актлар проектлары Район Советына Район Советы депутатлары, Район башлыгы, Район Башкарма комитеты җитәкчесе, территориаль иҗтимагый үзидарә органнары, гражданнарның инициатив төркемнәре, шулай ук Район уставында билгеләнгән хокук булдыру инициативасының башка субъектлары тарафыннан кертелергә мөмкин.

2. Норматив хокукый акт проектын Район Советына керткәндә:

1) норматив хокукый акт проекты тексты;

2) әлеге норматив хокукый актны кабул итүнең максатка ярашлылыгын нигезли торган аңлатма язуы;

3) финанс-икътисадый нигезләү (җирле бюджеттан матди чыгымнар таләп итә торган норматив хокукый акт проекты кертелгән очракта);

4) Район Советының әлеге проектны кабул итүне гамәлдән чыгару, үзгәртү, тулыландыру яисә кабул итү таләп ителә торган хокукый актлары исемлеге.

3. Җирле салымнарны һәм җыемнарны билгеләүне, үзгәртүне һәм бетерүне, чыгымнарны җирле бюджет акчаларыннан башкаруны күздә тоткан Район Советы карарлары проектлары Район Башкарма комитеты җитәкчесе бәяләмәсе булганда Район Советы каравына кертелергә мөмкин. Әлеге бәяләмә карар проекты Район башкарма комитетына тапшырылган көннән алып ике атна эчендә Район Советына тапшырыла.

4. Норматив хокукый акт проекты һәм аңа кушымта итеп бирелә торган материаллар язма рәвештә Район башлыгы исеменә җибәрелә.

48 Статья

1. Кергән норматив хокукый акт проекты һәм аңа кушымта итеп бирелә торган материаллар проект Район Советына кергән көнне Район Советы Аппаратында теркәлә.

2. Район башлыгы норматив хокукый акт проектын теркәгән көннән алып өч тәүлек эчендә аны үзенә кушып бирелә торган материаллар белән бергә проект буенча Бәяләмәне алдан карау һәм әзерләү өчен Район Советы комиссиясенә (алга таба – профильле комиссия) Район Советы аппараты белән берлектә җибәрә.

3. Район башлыгы, профильле комиссия тәкъдимнәрен исәпкә алып, проектны Район Советы каравына әзерләү срогын билгели, ул, кагыйдә буларак, бер айдан артмаска тиеш.

4. Әгәр норматив хокукый актның тәкъдим ителгән проекты шушы регламент таләпләренә җавап бирмәсә яисә аның буенча шушы регламентның 47 статьясында күрсәтелгән кирәкле материаллар тапшырылмаса, мондый проект проектка билгеләнгән таләпләрне үтәү өчен инициаторга Район башлыгы тарафыннан кире кайтарылырга мөмкин.

5. Норматив хокукый акт проекты буенча аны Район Советы беренче укылышта караганчы гавами тыңлаулар билгеләнергә мөмкин, алар Район Уставында һәм Район Советы раслый торган гавами тыңлаулар турындагы нигезләмәдә билгеләнгән тәртиптә уздырыла.

49 Статья

1. Профильле комиссиядә норматив хокукый акт проектын карау, проект буенча бәяләмә әзерләү тәртибе комиссия тарафыннан әлеге регламент нигезендә мөстәкыйль билгеләнә.

2. Проектлар өстендә эшләү өчен комиссия эш төркемнәре төзергә мөмкин, аларның эшендә проект инициаторы яисә аның вәкилләре катнашырга хокуклы.

3. Норматив хокукый актларның альтернатив проектлары комиссия тарафыннан төп проект белән бер үк вакытта карала.

4. Кирәк очракларда норматив хокукый акт проекты комиссия тарафыннан экспертизага җибәрелергә мөмкин, алар буенча Район Башкарма комитетының бәяләмәләре, дәүләт һәм башка органнарның фикере соралырга мөмкин.

5. Норматив хокукый акт проектын беренче укылышта кабул иткәнче проектны керткән хокук чыгару инициативасы субъекты хокуклы:

1) профильле комиссия тәкъдиме буенча проект текстын үзгәртергә;

2) профильле комиссия тәкъдиме буенча яисә үз инициативасы белән ул керткән проектны язма гариза нигезендә кире алырга.

6. Комиссиядә норматив хокукый акт проекты буенча фикер алышу, проектны керткән хокук чыгару инициативасы субъекты вәкилен чакырып, ачык уза.

7. Комиссия эшендә катнашмаган әгъза комиссиягә үзенең искәрмәләрен һәм тәкъдимнәрен җибәрергә хокуклы, алар каралырга тиеш. Комиссиянең искәрмәләрен һәм тәкъдимнәрен карау

нәтиҗәләре турында мондый искәрмәләрне һәм тәкъдимнәрне җибәргән Район Советы депутатларына телдән хәбәр итәләр.

8. Тиешле комиссия әгъзалары булмаган Район Советы депутатлары, хокук чыгару инициативасы субъектлары вәкилләре, шулай ук Район Башкарма комитеты, Дәүләт органнары, норматив хокукый акт проекты бәяләмәләр, бәяләмәләр, тәкъдимнәр һәм искәрмәләр бирү өчен җибәрелгән башка оешмалар вәкилләре әлеге проектны тикшергәндә комиссия утырышларында киңәш бирү тавышы хокукы белән катнашырга хокуклы.

9. Норматив хокукый акт проектын алдан карау нәтиҗәләре буенча профильле комиссия Район башлыгына үзенең бәяләмәсен тапшыра, анда Район Советы тарафыннан әлеге проектны кабул итү йә кире кагу турында норматив хокукый акт проекты буенча комиссиянең дәлилләнгән тәкъдиме булырга тиеш. Бәяләмә белән бергә профильле комиссия әлеге проект буенча Район Советы Карары проектын да тәкъдим итә.

10. Район Советы карауга әзерләнгән норматив хокукый акт проекты Район башлыгы тарафыннан Район Советының якындагы утырышы көн тәртибенә кертелә.

50 Статья

1. Гражданнарның хокук чыгару инициативасын гамәлгә ашыру тәртибендә кертелгән норматив хокукый акт проекты Район Советының ачык утырышында ул кертелгән көннән алып өч ай эчендә мәҗбүри каралырга тиеш.

2. Норматив хокукый акт проектын керткән гражданнарның инициатив төркеме вәкилләренә әлеге регламент нигезендә үзләре керткән проектны карау вакыты һәм урыны турында алдан ук хәбәр ителә, алар әлеге проектны тикшергәндә комиссия, Район Советы утырышларында катнашырга һәм аның буенча үз позицияләрен белдерергә хокуклы.

3. Гражданнарның хокук чыгару инициативасын гамәлгә ашыру тәртибендә кертелгән норматив хокукый акт проектын Район Советы тарафыннан караганда гражданнарның тиешле инициатив төркеме вәкиле булмаса, проектны карау Район Советының икенче утырышына күчерелә. Әгәр проектны Район Советы утырышында кабат караганда күрсәтелгән вәкилләр кабат булмаса, тиешле норматив хокукый акт проекты Район Советы тарафыннан күрсәтелгән вәкилләр катнашыннан башка каралырга мөмкин. Мондый очракта проект буенча фикер алышу профильле комиссия вәкиле докладыннан башлана.

51 Статья

1. Әгәр Район Советы конкрет проектка карата башка карар кабул итмәсә, норматив хокукый актлар проектларын Район Советында ике укылышта карау гамәлгә ашырыла.

2. Район Советының норматив хокукый актлары, кагыйдә буларак, түбәндәге процедура буенча кабул ителә:

1) проект буенча фикер алышу;

2) проектны нигез итеп алу;

3) төзәтмәләр кертү;

4) хокук актын тулаем кабул итү.

52 Статья

1. Норматив хокукый акт проектын беренче укылышта карау хокук иҗат итү инициативасы субъектының яисә аның вәкиленең докладыннан һәм профильле комиссиянең өстәмә докладыннан башлана.

2. Проектны караганда Район Советы депутатларының, Район Башкарма комитеты җитәкчесенең, экспертларның һәм фикер алышуда катнашырга чакырылган башка затларның тәкъдимнәре һәм кисәтүләре тыңлана.

3. Проект буенча фикер алышулардан соң Район Советы түбәндәге карарларның берсен кабул итә:

- проектны беренче укылышта кабул итәргә,

- проектны кире кагарга.

4. Әгәр Район Советы депутатларының билгеләнгән санынна күпчелек тавыш бирсә, Проект беренче укылышта кабул ителгән дип санала. Әгәр Тавыш бирү йомгаклары буенча проектны беренче укылышта кабул итү турындагы тәкъдим тиешле санда тавыш җыймаса, ул өстәмә тавыш бирмичә кире кагылган дип санала, йә Район Советы әлеге проектны эшләп бетерүгә юнәлтү турында Карар кабул итә ала. Проект буенча карар Район Советының тиешле акты белән өстәмә тавыш бирмичә генә рәсмиләштерелә.

5. Район Советының норматив хокукый акт проектын беренче укылышта кабул итү турындагы карарында проектка төзәтмәләр кертү срогы билгеләнә, төзәтмәләрне карау йөкләнә торган профильле комиссия һәм проектны Район Советына икенче укылышта карауга кертү срогы күрсәтелә.

6. Район Советы беренче укылышта кабул ителгән проектны халык фикер алышуына һәм (яисә) гавами тыңлауларга чыгару турында Карар кабул итәргә мөмкин. Законнар, Район Уставы нигезендә гавами тыңлаулар үткәрү мәҗбүри, ә норматив хокукый акт проекты буенча гавами тыңлаулар Район Советы тарафыннан беренче укылышта каралганчы үткәрелмәгән очракларда Район Советы яки Район башлыгы әлеге проект буенча гавами тыңлаулар билгеләү турында Карар кабул итә.

7. Бер үк мәсьәлә буенча альтернатив проектлар кертүкәндә, Район Советы аларны беренче укылышта бер үк вакытта карый һәм алга таба эшләү өчен кайсысын нигез итеп алырга дигән карар кабул итә, бу шулай ук башка проектларның кире кагылуын аңлата. Кире кагылган проектлар, беренче укылышта кабул ителгән проект буенча ахыргы карар кабул ителгәнче, тулаем да, өлешләп тә Район Советына кабат кертелә алмый.

8. Проектны эшләп бетерүгә Район Советы карары белән җибәргән очракта, эшләп бетерелгән проектны Район Советында карау өчен тапшыру вакыты билгеләнә.

53 Статья

1. Проектка төзәтмәләр хокук чыгару инициативасы субъектлары тарафыннан профильле комиссиягә проектның аерым нигезләмәләре редакциясен үзгәртү рәвешендә яисә проектка конкрет сүзләр, пунктлар, өлешләр, статьялар һәм башка нигезләмәләр өстәү рәвешендә яисә проектның конкрет нигезләмәләрен төшереп калдыру турындагы тәкъдимнәр рәвешендә язма рәвештә кертелә.

2. Норматив хокукый акт проектына төзәтмәләр профильле комиссия утырышында каралырга тиеш, утырыш вакыты турында проектны керткән хокук иҗат итү инициативасы субъектына йә аның вәкиленә, шулай ук карала торган проектка төзәтмәләр керткән хокук иҗат итү инициативасы субъектларына йә аларның вәкилләренә хәбәр ителә. Төзәтмәләр таблицасы күрсәтелгән затларга алдан, комиссиядә каралганчы бер атнадан да соңга калмыйча җибәрелә.

4. Комиссия утырышында төзәтмәләрне караганда хокук чыгару инициативасы субъектлары йә аларның вәкилләре киңәш бирү тавышы хокукы белән катнашырга хокуклы. Төзәтмәләр керткән хокук чыгару инициативасы субъекты йә аның вәкиле кертелгән төзәтмәләрнең редакциясен комиссиядә фикер алышу барышында нигезләргә һәм төгәлләштерергә яисә аларны комиссия каравыннан алырга хокуклы.

5. Фикер алышу йомгаклары буенча комиссия төзәтмә белән килешергә һәм аны норматив хокукый акт проекты текстына кертергә йә аны кире кагарга киңәш итәргә мөмкин.

6. Норматив хокукый акт проекты, комиссия утырышында каралганнан соң, Район Советы тарафыннан икенче укылышта каралырга тиешле проектлар исемлегенә кертү өчен, кире кагуга тәкъдим ителгән төзәтмәләр таблицасы һәм комиссия тарафыннан хупланган төзәтмәләр таблицасы белән бергә Район башлыгына җибәрелә.

54 Статья

1. Норматив хокукый акт проектының икенче укылышы башында Район Советында профильле комиссия рәисе йә вәкиле доклад белән чыгыш ясый.

2. Докладчы комиссиядә проектны карау нәтиҗәләре, кергән төзәтмәләр, бәяләмәләр һәм аларны карау нәтиҗәләре турында хәбәр итә.

3. Рәислек итүче Район Советы депутатларының яисә хокук чыгару инициативасының башка субъектларының йә аларның Район Советы утырышында катнашучы вәкилләренең профильле комиссия тарафыннан хупланган һәм икенче укылышта карала торган проект текстына кертү өчен тәкъдим ителгән төзәтмәләргә каршы чыгулары бармы икәнен ачыклый. Әгәр каршылыклар булмаса, рәислек итүче профильле комиссия тарафыннан хупланган төзәтмәләрне тулаем кабул итү мәсьәләсен тавыш бирүгә куя. Әгәр проект текстына профильле комиссия тарафыннан хупланган һәм кабул итүгә тәкъдим ителгән төзәтмәләрнең берәрсен кертүгә каршы килүләр булса, рәислек итүче башта профильле комиссия тарафыннан хупланган һәм каршы килүләре булмаган төзәтмәләрне кабул итү турындагы мәсьәләне, ә аннары каршы килүләре булган һәр төзәтмәне аерым тавыш бирүгә куя. Төзәтмә авторы, баш комиссия вәкиле, шулай ук Район Советы депутаты яисә хокук булдыру инициативасының башка субъекты йә аның каршылыклары булган вәкиле чыгышларында үз позицияләрен дәлилли алалар. Шуннан соң тиешле төзәтмәләр кабул итү мәсьәләсе тавыш бирүгә куела.

4. Әгәр проектның бер үк нигезләмәсенә берничә төзәтмә кертергә тәкъдим ителсә, кабул итү яки кире кагу башка төзәтмәләр турындагы мәсьәләне хәл итәргә мөмкинлек бирә торганнары башта тикшерелә һәм тавыш бирүгә куела.

5. Төзәтмәләр (төзәтмәләр) кабул итү турындагы карар Район Советы депутатларының билгеләнгән санынннан күпчелек тавыш белән кабул ителә. Әгәр Тавыш бирү йомгаклары буенча мондый тәкъдим тиешле санда тавыш җыймаса, төзәтмә өстәмә тавыш бирүдән башка кире кагылган дип санала.

6. Аннары Район Советы профильле комиссия тарафыннан кире кагуга тәкъдим ителгән төзәтмәләрне карауга күчә. Рәислек итүче Район Советы депутатларының яисә башка хокук булдыру инициативасы субъектларының яисә аларның Район Советы утырышында катнашучы вәкилләренең профильле комиссия тәкъдимнәренә каршы чыгулары бармы-юкмы икәнен ачыклый. Әгәр каршылыклар булмаса, кире кагу өчен тәкъдим ителгән Барлык төзәтмәләр (әгәр каршылыклар булса - кире кагуга каршы каршылыклар булмаган төзәтмәләр) кире кагу өчен тавыш бирүгә куела. Төзәтмәләрне кире кагу турындагы карар Район Советы депутатларының билгеләнгән санынннан күпчелек тавыш белән кабул ителә.

7. Әгәр Район Советы профильле комиссиянең төзәтмәләрне кире кагу турындагы фикере белән килешсә, рәислек итүче төзәтмәләр авторлары каршы булган төзәтмәләрне тавыш бирүгә куя. Төзәтмә авторы һәм профильле комиссия вәкиле чыгышларында үз позицияләрен дәлилли алалар. Шуннан соң тавыш бирүгә төзәтмә кабул итү турында тәкъдим куела.

8. Әгәр профильле комиссия тарафыннан кире кагу өчен тәкъдим ителә торган төзәтмәләр таблицасын тавыш биргәндә Район Советы профильле комиссия тәкъдиме белән килешмәсә, рәислек итүче һәр төзәтмәне аерым тавыш бирүгә куя. Төзәтмә авторы һәм профильле комиссия вәкиле чыгышларында үз позицияләрен дәлилли алалар. Шуннан соң тавыш бирүгә төзәтмә кабул итү турында тәкъдим куела.

9. Төзәтмәләр буенча тавыш бирү тәмамлангач, рәислек итүче тулаем норматив хокукый акт проектын кабул итү турындагы тәкъдимне тавыш бирүгә куя. Әгәр аны яклап Район Советы депутатларының билгеләнгән санынннан күпчелеге тавыш бирсә, Район Советының норматив хокукый акты кабул ителгән дип санала.

10. Әгәр Тавыш бирү йомгаклары буенча проектны кабул итү турындагы тәкъдим тиешле санда тавыш җыймаса, әлеге проект эшләп бетерү өчен профильле комиссиягә кире кайтарыла йә Район Советы проектны кире кагу турында Карар кабул итә ала. Проект эшләп бетерүгә кайтканда, Район Советы, икенче укылышта кабул ителгән төзәтмәләрне исәпкә алып, әлеге проектка төзәтмәләрне кабат кертү срогын билгеләргә мөмкин.

11. Кирәк очракларда норматив хокукый акт проектын кабул итү турында тавыш бирү, утырышта катнашучы депутатлар санынннан күпчелек тавыш белән кабул ителгән Район Советы карары буенча, кичектерелергә мөмкин, ә проект, мөмкин булган эчке юридик каршылыкларны Район Советы билгели торган срокта бетерү, проект нигезләмәләренең үзара дөрес бәйләнешен билгеләү өчен, законнарга һәм лингвистик таләпләргә туры килү-килмәү өчен профильле комиссиягә җибәрелгән.

12. Район Советы тарафыннан норматив хокукый акт кабул ителгәннән соң, тулаем алганда, аның текстына карарның мәгънәсен һәм эчтәлеген үзгәртә торган нинди дә булса үзгәрешләр кертү рөхсәт ителми.

55 Статья

Район бюджеты проектларын һәм аның үтәлеше турындагы хисапны Район Советы тарафыннан карау һәм раслау тәртибе Район Советының норматив хокукый акты белән билгеләнә.

Бүлек 9. Муниципаль Район Уставы проектларын һәм муниципаль Район Уставына үзгәрешләр һәм өстәмәләр кертү турында Район Советы карарын карау үзенчәлекләре

56 Статья

1. Район Уставы проекты, Район Советы Уставына үзгәрешләр һәм өстәмәләр кертү турындагы карар проекты Район Советына Район башлыгы, Район Советы депутатлары, Район Башкарма комитеты җитәкчесе, территориаль иҗтимагый үзидарә органнары, гражданнарның инициатив төркемнәре тарафыннан кертелергә мөмкин.

2. Район Уставы проектларын яисә Район Уставына үзгәрешләр һәм өстәмәләр кертү турындагы карар Район Советы утырышларында әлеге регламентта каралган тәртиптә кимендә ике укылышта карала.

3. Район Уставы проектын, Уставка үзгәрешләр һәм өстәмәләр кертү турындагы карар проектын әзерләү өчен Район Советы депутатларының билгеләнгән санынннан күпчелек тавыш белән кабул ителгән Район Советы карары белән махсус комиссия төзелергә мөмкин. Күрсәтелгән комиссия эшендә катнашу өчен Татарстан Республикасы дәүләт хакимияте органнары белгечләре, экспертлар чакырылырга мөмкин.

4. Район Уставы, Район Уставына үзгәрешләр һәм өстәмәләр кертү турындагы карар Район Советы депутатларының билгеләнгән санынннан өчтән ике күпчелек тавыш белән кабул ителә.

57 Статья

Район Уставы проекты, муниципаль Район Уставына үзгәрешләр һәм өстәмәләр кертү турында беренче укылышта кабул ителгән карар проекты, Район Уставын кабул итү, Район Уставына үзгәрешләр һәм өстәмәләр кертү турындагы мәсьәлә каралган көнгә кадәр 30 көннән дә соңга калмыйча, күрсәтелгән Устав проекты, Район Советы карары проекты буенча тәкъдимнәрне исәпкә алу тәртибен, шулай ук аның буенча фикер алышуда гражданнарның катнашуы.

58 Статья

Район Уставы проекты, Район Советының Уставка үзгәрешләр һәм өстәмәләр кертү турындагы карары буенча аларны карау алдыннан Район Советы утырышында гавами тыңлаулар үткәрелә.

59 Статья

1. Устав проектларына төзәтмәләр һәм Район Уставына үзгәрешләр һәм өстәмәләр кертү турындагы карарлар Район Советы депутатларының билгеләнгән санынннан кимендә өчтән икесенең күпчелеге белән тикшерелә һәм кабул ителә.

2. Район Уставы проектының яисә Район Уставына үзгәрешләр һәм өстәмәләр кертү турындагы карар проектының текстын тикшергәннән соң һәм булган юридик каршылыкларны бетергәннән соң Район Уставы проектын яисә Район Советы Уставына үзгәрешләр һәм өстәмәләр кертү турындагы карар икенче укылышта Район Советы депутатларының билгеләнгән санынннан кимендә өчтән ике күпчелек тавыш белән кабул ителә.

Бүлек 10. Район Советы тарафыннан башка карарлар кабул итү тәртибе

Статья 60

1. Район Советы норматив булмаган характердагы актлар кабул итә, алар Район Советы карарлары рәвешендә түбәндәге мәсьәләләр буенча рәсмиләштерелә::

1) Район башлыгын сайлау турында, Район Башлыгы урынбасарын сайлау һәм вазыйфасыннан азат итү турында, Район Советының даими һәм вакытлы комиссияләрен, эшче төркемнәрен төзү, аларның рәисләрен сайлау һәм аларны вазыйфаларыннан азат итү турында, муниципаль берәмлек башлыгын отставкага җибәрү турында Карар кабул итү;

(60 статьяның 1 пунктындагы 1 пунктчасы татарстан Республикасы Питрәч муниципаль Районы Советының 2009 елның 4 декабрендәге 44 номерлы карары редакциясендә)

2) Район Башкарма комитеты җитәкчесен билгеләп кую турында;

3) чикләрне үзгәртү, Районны үзгәртеп кору, җирле референдум үткәрү турында инициатива күрсәтү хакында;

4) чикләрне үзгәртү, Районны үзгәртеп кору мәсьәләләре буенча тавыш бирүне билгеләү, җирле референдумны билгеләү турында;

5) Район Башкарма комитеты җитәкчеләре вазыйфаларын биләүгә конкурс билгеләү турында;

6) Район Башкарма комитеты җитәкчеләре вазыйфаларын биләүгә кандидатураларны карау өчен Конкурс комиссиясе әгъзаларын билгеләп кую турында (алга таба-Конкурс комиссиясе);

7) Район сайлау комиссиясе әгъзаларын билгеләп кую турында, Район җирле үзидарә органнарының башка вазыйфаи затларын билгеләп кую (сайлау, килештерү) турында;

8) гавами тыңлауларны билгеләү турында;

9) гражданнардан сорашып белешүне билгеләү турында;

10) муниципаль хокукый актлар проектларын һәм җирле әһәмияттәге башка аеруча мөһим мәсьәләләрне халык фикер алышуына чыгару турында;

11) Район Советын үз-үзен таркату турында, Район Советы депутатларының вәкаләтләрен вакытыннан алда туктату турында;

12) Татарстан Республикасы Дәүләт Советында Закон чыгару инициативасы турында;

13) Татарстан Республикасы Конституция судына мөрәҗәгать турында;

14) прокурорның протестын (тәкъдимен) карау турында;

15) Район Советы карамагына кертелгән башка мәсьәләләр буенча, процедура мәсьәләләреннән тыш.

2. Күрсәтелгән мәсьәләләр буенча карар, әгәр аны яклап Район Советы депутатларының билгеләнгән санынннан күпчелеге тавыш бирсә, әгәр законнарда, Район Уставында башкасы билгеләнмәсә, кабул ителгән дип санала.

61 Статья

1. Шушы регламентның 60 статьясында күрсәтелгән мәсьәләләрне Район Советы каравына чыгару инициативасы хокук чыгару инициативасы субъектларына, законнарда, Район Уставында, шушы Регламентта билгеләнгән башка затларга, органнарга, оешмаларга карый.

2. Әлеге мәсьәләне Район Советы каравына чыгару инициаторы Район Советы Карары проектын, шулай ук бу мәсьәләне карау өчен кирәкле һәм законнарда, Район Уставында, әлеге Регламентта, Районның башка муниципаль хокукый актларында каралган башка документлар һәм материаллар тапшыра.

3. Район Советы кадрлар мәсьәләләрен хәл иткәндә шулай ук һәр кандидатка белешмә-объектив, кандидатның тиешле вазыйфаны биләү өчен билгеләнгән таләпләргә туры килүен һәм әлеге вазыйфаны биләүгә комачаулый торган чикләүләр булмавын раслый торган документлар яисә аларның күчермәләре тапшырылырга тиеш.

62 Статья

1. Шушы регламентның 60 статьясында күрсәтелгән мәсьәләләр буенча карарлар, кагыйдә буларак, алар Район Советына кертелгән көннән алып бер ай эчендә, әгәр бу мәсьәләләр буенча карар кабул итүнең башка срогы законнарда, Район Уставында яисә шушы регламентта билгеләнмәгән булса, Район Советы тарафыннан кабул ителә.

2. Күрсәтелгән мәсьәләләр, кагыйдә буларак, карап тикшерүгә тәкъдим ителә торган мәсьәлә үз карамагына кергән Район Советы комиссияләре тарафыннан алдан каралганнан соң Район Советы тарафыннан карала.

3. Әлеге мәсьәләләр буенча кергән материалларны теркәү, аларны алдан карау әлеге Регламентта билгеләнгән кагыйдәләр буенча Район Советының норматив хокукый актлары проектларын теркәү һәм алдан карау өчен гамәлгә ашырыла.

63 Статья

Район Советының норматив булмаган карарлары проектлары, кадрлар мәсьәләләре, җирле референдум билгеләү, чикләрне үзгәртү, Районны үзгәртеп кору мәсьәләләре буенча тавыш бирү карарларыннан тыш, аларны Район Советы караганчы гавами тыңлауларга яисә халык фикер алышуына чыгарылырга мөмкин. Районны үзгәртеп кору турында инициатива күрсәтү турындагы карар проекты гавами тыңлауларга мәҗбүри рәвештә чыгарыла.

64 Статья

Район Советының норматив булмаган аерым хокукый актлары проектлары аның утырышта катнашучы депутатлар саныннан күпчелек тавыш белән кабул ителгән карары буенча Район Советының норматив хокукый актлары проектларын карауга карата әлеге Регламентта билгеләнгән кагыйдәләр нигезендә ике укылышта карала.

Бүлек 11. Район Башкарма комитеты җитәкчесен билгеләп кую

65 Статья

Район Башкарма комитеты җитәкчесе Район Советы тарафыннан әлеге вазыйфаны биләүгә конкурс нәтиҗәләре буенча конкурс комиссиясе тәкъдим иткән кандидатлар арасыннан билгеләнә.

66 Статья

1. Район Башкарма комитеты җитәкчесе вазыйфасын биләүгә конкурс нәтиҗәләре турындагы мәгълүмат белән аның карары буенча конкурс комиссиясе рәисе яисә әгъзасы чыгыш ясый.

2. Район Башкарма комитеты җитәкчесе вазыйфасына кандидатларның һәрберсе Район Советы утырышында үз вәкаләтләре срогына кыскача эшчәнлек программасы белән чыгыш ясый.

3. Район Советы депутатлары конкурс комиссиясе әгъзаларына, кандидатларга сораулар бирергә, тәкъдим ителгән кандидатларны яклап яисә аларга каршы агитация алып барырга хокуклы.

67 Статья

1. Район Башкарма комитеты җитәкчесен билгеләү мәсьәләсе Район Советы тарафыннан тавыш бирү юлы белән хәл ителә. Тавыш бирү рәвеше Район Советы тарафыннан билгеләнә.

2. Район Советы депутатларының күпчелеге аның өчен тавыш бирсә, Район Башкарма комитеты җитәкчесен билгеләү турындагы карар кабул ителгән дип санала.

68 Статья

1. Әгәр дә конкурс комиссиясе тәкъдим иткән кандидатларның берсе дә Район Башкарма комитеты җитәкчесе вазыйфасына билгеләп кую өчен кирәкле тавыш җыймаса, Район Советы Район Башкарма комитеты җитәкчесе вазыйфасына кабат конкурс үткәрү турында Карар кабул итә.

2. Шушы карарны кабул итү белән бер үк вакытта Район Советы конкурс комиссиясенең Район Башкарма комитеты җитәкчесе вазыйфасын биләүгә конкурсны элекке составында үткәрү йә конкурс комиссиясенең яңа составын төзү турында карар кабул итә. Район Советы шулай ук конкурс комиссиясенең Сан составын үзгәртү турында карар кабул итәргә мөмкин.

Бүлек 12. Район Контроль-хисап палатасы рәисен һәм аудиторларын вазыйфага билгеләү һәм вазыйфаларыннан азат итү. Районның финанс-бюджет палатасы рәисе, Районның Мөлкәт һәм җир мөнәсәбәтләре палатасы рәисе вазыйфаларына билгеләп кую

(12 бүлек исеме ТР Питрәч муниципаль Районы Советының 04.12.2009 ел №44 карары редакциясендә)

69 Статья

Район Контроль-хисап палатасы рәисе һәм аудиторлары Район башлыгы тәкъдиме буенча Район Советы тарафыннан вазыйфага билгеләнәләр һәм вазыйфаларыннан азат ителәләр.

(69 статьяның 1 пункты Татарстан Республикасы Питрәч муниципаль Районы Советының 2009 елның 4 декабрендәге 44 номерлы карары редакциясендә)

70 Статья

Район Контроль-хисап палатасы рәисен һәм аудиторларын вазыйфага билгеләп кую яисә аларны биләгән вазыйфаларыннан азат итү турындагы карар Район Советы депутатларының билгеләнгән саныннан күпчелек тавыш белән кабул ителә. Тавыш бирү рәвеше Район Советы тарафыннан билгеләнә.

(70 статья ТР Питрәч муниципаль Районы Советының 04.12.2009 ел №44 карары редакциясендә)

71 Статья

1. Районның финанс-бюджет палатасы рәисе һәм җир һәм мөлкәт мөнәсәбәтләре палатасы рәисе Район башлыгы тәкъдиме буенча Район Советы тарафыннан билгеләнәләр.

2. Районның финанс-бюджет палатасы Рәисе, Районның Мөлкәт һәм җир мөнәсәбәтләре палатасы рәисе итеп билгеләү турындагы карарлар Район Советы депутатларының билгеләнгән саныннан күпчелек тавыш белән кабул ителә. Тавыш бирү рәвеше Район Советы тарафыннан билгеләнә.

Бүлек 13. Район сайлау комиссиясе әгъзалары вәкаләтләрен билгеләү һәм вакытыннан алда туктату

72 Статья

1. Район сайлау комиссиясен төзү Район Советы тарафыннан законнарда билгеләнгән тәртиптә һәм вакытларда гамәлгә ашырыла.

2. Район сайлау комиссиясе составына кандидатуралар буенча закон таләпләрен исәпкә алып кергән тәкъдимнәр һәр кандидатура буенча Бәяләмәне һәм Район Советы Карары проектын алдан карау һәм әзерләү өчен Район Советының профильле комиссиясенә җибәрелә. Комиссия утырышында Комиссия рәисе чакырган кандидатлар һәм башка вазыйфаи затлар һәм гражданнар катнашырга хокуклы.

3. Башта Район сайлау комиссиясенең законнар нигезендә билгеләнүе мәҗбүри булган әгъзаларын билгеләп кую турында карар кабул ителә.

4. Район сайлау комиссиясе әгъзаларының вәкаләтләрен вакытыннан алда туктату турындагы карар законнарда билгеләнгән очракта кабул ителә.

5. Муниципаль Районның сайлау комиссиясе әгъзаларын билгеләп кую, аларның вәкаләтләрен вакытыннан алда туктату турындагы карарлар Район Советы депутатларының

билгеләнгән санынннан күпчелек тавыш белән индивидуаль тәртиптә кабул ителә һәм бер карар белән өстәмә тавыш бирмичә генә рәсмиләштерелә.

Бүлек 14. Район Башкарма комитеты җитәкчесе вазыйфасын биләүгә кандидатураларны карау өчен Конкурс комиссиясе әгъзаларын билгеләп кую тәртибе

73 Статья

Район Башкарма комитеты җитәкчесе вазыйфасын биләүгә кандидатураларны карау өчен Конкурс комиссиясе әгъзалары «Россия Федерациясендә җирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында «2003 елның 6 октябрендәге 131-ФЗ номерлы Федераль законның 37 статьясы һәм» Татарстан Республикасында җирле үзидарә турында «2004 елның 28 июлендәге 45-ТРЗ номерлы Татарстан Республикасы Законының 26 статьясы нигезендә билгеләнеп куела.

74 Статья

1. Конкурс комиссиясе әгъзаларының гомуми санын билгеләү турында Район Советы карары Район Советы депутатларының билгеләнгән санынннан күпчелек тавыш белән кабул ителә.

2. Конкурс комиссиясе составына Район Советы билгеләп куя торган кандидатларны Район башлыгы тәкъдим итә.

3. Конкурс комиссиясе әгъзаларының өчтән икесен билгеләп кую турындагы Район Советы карары Район Советы депутатларының билгеләнгән санынннан күпчелек тавыш белән кабул ителә. Конкурс комиссиясе әгъзаларын билгеләп кую турында тавыш бирү, Әгәр Район Советы тарафыннан башкасы билгеләнмәгән булса, һәр кандидатура буенча аерым гамәлгә ашырыла.

(74 статьяның 3 пункты Татарстан Республикасы Питрәч муниципаль Районы Советының 2009 елның 4 декабрендәге 44 номерлы карары редакциясендә)

4. Конкурс комиссиясе әгъзаларын билгеләп кую Район Советының бер карары белән өстәмә тавыш бирмичә рәсмиләштерелә.

5. Тәкъдим ителгән кандидатура кире кагылган очракта, Район башлыгы яңадан карау өчен шул ук яисә яңа кандидатураны конкурс комиссиясе составына тәкъдим итә.

Бүлек 15. Татарстан Республикасы Дәүләт Советында Район Советы тарафыннан закон чыгару инициативасы хокукын гамәлгә ашыру

75 Статья

Район Советы Татарстан Республикасы Конституциясенең 76 статьясы нигезендә Татарстан Республикасы Дәүләт Советында Закон чыгару инициативасы хокукына ия.

76 Статья

Район Советының закон чыгару инициативасы Татарстан Республикасы Дәүләт Советы Регламентында билгеләнгән таләпләр нигезендә рәсмиләштерелә.

77 Статья

1. Закон проектын Татарстан Республикасы Дәүләт Советына закон чыгару инициативасы хокукын гамәлгә ашыру тәртибендә кертү турындагы карар Район Советы депутатларының билгеләнгән санынннан күпчелек тавыш белән кабул ителә һәм өстәмә тавыш бирмичә тиешле карар белән рәсмиләштерелә.

2. Район Советы карарында Район Советы закон проектын комитетларда һәм Татарстан Республикасы Дәүләт Советы утырышында караганда тапшыруны йөкләгән зат күрсәтелә.

3. Әзерләнгән закон проекты кирәкле материаллар һәм Район Советы карары белән Татарстан Республикасы Дәүләт Советына кертелә.

Бүлек 16. Район Уставына һәм Район Советы карарларына аңлатма

78 Статья

Район Советы Район уставында һәм Район Советы карарларында аңлашылмаучанлыклар, аларның нормаларын төрлечә аңлату, аларны куллануның каршылыклы практикасы ачыкланган очракта Район Уставына яки Район Советы карарларына рәсми аңлатма бирә.

79 Статья

Хокук чыгару инициативасы субъектының тиешле мөрәҗәгате Район Уставына яисә Район Советы карарларына рәсми аңлатма бирү өчен нигез булып тора.

80 Статья

1. Район Уставына яки Район Советы карарына аңлатма бирү турындагы мөрәҗәгатьне карау нәтиҗәләре буенча профильле комиссия Район Советының Район Уставына яки Район Советы карарына аңлатма бирү турындагы карары проектын эшли һәм аларны Район Советы каравына кертә.

(80 статьяның 1 пункты Татарстан Республикасы Питрәч муниципаль Районы Советының 2009 елның 4 декабрендәге 44 номерлы карары редакциясендә)

2. Район Советының Уставны аңлату турындагы карарлары яки Район Советы карарлары тиешенчә Район Советы депутатларының билгеләнгән саныннан өчтән ике өлешендә күпчелек тавыш һәм Район Советы депутатларының билгеләнгән саныннан күпчелек тавыш белән кабул ителә.

Бүлек 17. Прокурорның протестларын (тәкъдимнәрен) карау

81 Статья

1. Прокурорның Район Советының хокукый актына протесты, шулай ук Район Советының закон бозуларны бетерү турындагы тәкъдиме якындагы утырышта Район Советы тарафыннан мәҗбүри каралырга тиеш.

2. Утырыш көне турында протест (күрсәтү) алып килгән прокурорга хәбәр ителә.

3. Протест турында фикер алышу протест китергән прокурор докладыннан яки аның вәкиленнән һәм профиль комиссиясенең өстәмә докладыннан башлана.

4. Прокурор протесты буенча фикер алышу нәтиҗәләре буенча Район Советы протест белән килешергә, протестны кире кагарга, протестны игътибарга алырга һәм киләчәктә тәкъдимнәрне һәм кисәтүләрне исәпкә алып, аны карауны дәвам итәргә мөмкин.

5. Протест буенча Район Советы карары протест китергән прокурорга җибәрелә.

6. Прокурор тәкъдимнәре шундый ук тәртиптә карала.

7. Прокурор протест белән килешкән очракта Район Советы комиссиягә яки Район башкарма комитетына протестта күрсәтелгән кисәтүләрне бетерә торган Район Советының тиешле хокукый акты проектын әзерләргә куша.

Бүлек 18. Район Советы тарафыннан контроль функцияләрне гамәлгә ашыру

82 Статья

1. Район Советы Район территориясендә Район Уставы нигезләмәләренең, Район Советы кабул итә торган норматив хокукый актларның үтәлешен, Район бюджетының үтәлешен, бюджеттан тыш фондлар акчаларыннан, Районны үстерү планнары һәм программаларыннан файдалануны, Район Башкарма комитеты һәм аның җитәкчесе эшчәнлеген тикшереп тора.

2. Районның җирле үзидарә органнары һәм аларның вазыйфаи затлары тарафыннан законнарны, Район Уставын һәм башка муниципаль хокукый актларны бозу фактлары ачыкланган очракта, Район Советының депутатларның билгеләнгән саныннан күпчелек тавыш белән кабул

ителә торган карары белән, депутатлар арасыннан Район башлыклары күрсәтелгән фактларны тикшерү өчен вакытлы контроль комиссияләр төзергә мөмкин.

83 Статья

1. Район Советының һәр карарында, кагыйдә буларак, аның үтәлешен тикшереп тору йөкләнгән комиссия яки Район Советы депутаты күрсәтелә.

2. Контрольнең максаты-хокукый актның нәтиҗәлелеге дәрәҗәсен, аны үтәүне кыенлаштыра торган сәбәпләрне, аны үтәүгә комачаулый торган затларны билгеләү, аларны җаваплылыкка тарту, шулай ук кирәк булганда аны судта яклау.

3. Хокукый актның йөкләмәләр пунктында үтәүче һәм, кагыйдә буларак, үтәү вакыты күрсәтелә. Контроль йөкләнгән Комиссия яисә депутат хокукый актның үтәлеше турында хәбәрне үз вакытында әзерләргә тиеш.

4. Мондый хәбәрне тыңлаганнан соң Район Советы:

1) хокукый актны, үтәлгән буларак, контрольдән төшерергә;

2) контроль вәкаләтләрне озайтырга;

3) контроль вәкаләтләрне башка комиссиягә яисә депутатка йөкләргә;

4) хокукый актны юкка чыгарырга;

5) хокукый актны үзгәртергә яисә аңа өстәргә.

5. Контроль буенча хисаплылык срогы хокукый актта яисә беркетмә карарында билгеләнә.

84 Статья

1. Район Башкарма комитеты җитәкчесе елга кимендә бер мәртәбә яисә депутатларның билгеләнгән саныннан күпчелек тавыш белән кабул ителгән Район башлыгы, Район Советы таләбе буенча Район Советына үзенең һәм Район Башкарма комитеты эшчәнлеге турында хисаплар тапшыра.

2. Хисап белән Район Советы утырышында Район Башкарма комитеты җитәкчесе яки аның урынбасары чыгыш ясый.

3. Фикер алышу нәтиҗәләре буенча Район Советы карар кабул итә.

85 Статья

Район башкарма комитеты, аның җитәкчесе, предприятиеләр, учреждениеләр, оешмалар, вазыйфаи затлар, әгәр законда башкасы билгеләнмәгән булса, Район Советы, аның контроль комиссияләре, Район Советы депутаты мөрәҗәгате буенча Район Советы карамагындагы мәсьәләләр буенча соралган мәгълүматны бирергә, ә законнарны, муниципаль хокукый актларны бозу күрсәтелгән очракта кичекмәстән хокук бозуларны бетерү һәм гаепле затларны җаваплылыкка тарту чараларын күрергә тиеш.

86 Статья

1. Район Советы комиссияләре җирле үзидарәнең вазыйфаи затларын тыңларга, Район Советы карамагындагы мәсьәләләр буенча кирәкле документлар һәм материаллар соратып алырга хокуклы.

2. Җирле үзидарә вазыйфаи затларын тыңлау йомгаклары буенча комиссия карар кабул итә.

Бүлек 19. Заключительные положения

87 Статья

1. Әлеге Регламентка үзгәрешләр һәм өстәмәләр Район Советы депутатларының билгеләнгән саныннан күпчелек тавыш белән Район Советы тарафыннан кабул ителә

2. Әлеге Регламентка үзгәрешләрне һәм өстәмәләрне карау һәм кабул итү шушы регламентның 8 бүлегендә билгеләнгән тәртиптә гамәлгә ашырыла.